

Belediye Çalışanlarının Spora Yönelik Tutumlarının İncelenmesi: Rize İli Örneği

Nihal AKOĞUZ YAZICI¹, Özhan Can YILMAZ², Arslan KALKAVAN³

Özet

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi: 25.04.2024
Kabul Tarihi: 21.11.2024
Online Yayın Tarihi:
10.12.2024

Anahtar Kelimeler:

Spor, Tutum, Belediye Çalışanları

DOI:

10.55238/seder.1473304

Amaç: Bu çalışmada belediye çalışanlarının farklı demografik özellikler ışığında spora karşı olan tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamızın örneklemini Rize ilinde bulunan il ve ilçe belediye çalışanları oluşturmaktadır. Örneklemimiz 71 erkek, 29 kadın toplam (n=107) personelden oluşmaktadır. Çalışmada "Spora Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Antrenörlerden elde edilen veriler SPSS 26.0 programı ile test edilmiş, verilerin genel özelliklerini belirlemek için tanımlayıcı istatistikler, frekans ve yüzde dağılımlar incelenmiştir. Normal dağılıma sahip verilere $p<0,05$ anlamlılık düzeyinde ikili gruplar için t-testi, üç ve üzeri grupların için ise tek yönlü ANOVA testi uygulanmıştır.

Bulgular: Belediye çalışanlarının spora yönelik tutumlarında yaş, cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu ve spor yapma süresi değişkenlerine ait alt boyutlar arasında anlamlı bir fark görülmemiştir. Yaşanılan yer değişkenine ait psiko-sosyal gelişme alt boyutunda ise köyde yaşayan belediye çalışanları ile il ve ilçelerde yaşayan çalışanların puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$).

Sonuç: Köyde yaşayanların spora olan tutumları, il ve ilçede yaşayan çalışanlardan daha düşük bulunmuştur. Bu sonucun köydeki sportif tesis ve alt yapı imkanlarının il ve ilçeye oranla daha yetersiz olduğundan kaynaklandığı düşünülmektedir.

Examining the Attitudes of Municipal Employees Towards Sports: Rize Province Example

Abstract

Article Info

Received: 25.04.2024
Accepted: 21.11.2024
Online Published:
10.12.2024

Keywords: Municipal Employees, Sport, Attitude

Objective: This research aims to explore the perspectives of municipal workers toward sports based on various demographic characteristics.

Method: The sample for this study comprises municipal employees from both provincial and district municipalities in the Rize region. The sample includes 71 male and 29 female personnel, totaling 107 individuals. The "Attitude Scale Towards Sports" was employed as the primary instrument for data collection. The data collected were analyzed using the SPSS 26.0 software, where descriptive statistics, frequency, and percentage distributions were utilized to evaluate the general characteristics of the dataset. A t-test was applied for comparisons between two groups, and a one-way ANOVA test was conducted for comparisons among three or more groups, with a significance threshold of $p<0.05$ for data with normal distribution.

Results: No statistically significant difference was observed between age, gender, marital status, education level, and duration of sports participation regarding the sports attitudes of municipal workers. However, in the psycho-social development subdimension of the residence variable, significant statistical differences were found among the scores of employees living in villages and those residing in provinces and districts ($p<0.05$).

Conclusion: The attitudes of individuals residing in rural areas towards sports were found to be lower compared to those living and working in provincial and district areas. This outcome is likely attributed to the limited availability of sports facilities and infrastructure in rural settings compared to urban areas.

¹Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rize, Türkiye. E-mail: nihal.akoguz@erdogan.edu.tr. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0002-4766-140X>

²Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Rize, Türkiye. E-mail: ozhancan.yilmaz@erdogan.edu.tr. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0001-7027-2456>

³Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rize, Türkiye. E-mail: arslan.kalkavan@erdogan.edu.tr. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0001-9439-4976>

Giriş

Spor bireylerin yaşamları boyunca fiziksel, duygusal ve bunun yanında psiko-motor olarak gelişim sağlamalarına, ayrıca grup üyeliği ve sosyal kimlik kazanımına katkı sağlayarak etkili bir performans göstermelerine imkân tanımaktadır (Teke ve Karakuş, 2022). Modern toplumlarda, fiziksel aktivitenin bireylerin sağlığı üzerindeki olumlu etkileri geniş bir şekilde kabul görmektedir. Düzenli fiziksel aktivite, kardiyovasküler hastalıklar, diyabet, obezite ve bazı kanser türleri gibi kronik hastalıkların önlenmesinde ve yönetiminde de önemli rol oynar (Warburton, Nicol ve Bredin, 2006). Ayrıca fiziksel aktivitenin depresyon ve anksiyete gibi zihinsel sağlık sorunlarının azaltılmasında, stresin yönetilmesinde ve genel ruh halinin iyileştirilmesinde de etkili olduğu bilinmektedir (Penedo ve Dahn, 2005).

Çalışma hayatının getirdiği fiziksel ve zihinsel stres göz önüne alındığında, çalışan bireylerin spor yapmaya teşvik edilmesi hem bireysel sağlık hem de kurumsal verimlilik açısından kritik öneme sahiptir (Proper et al., 2002). Bu nedenle spora yönelik olumlu tutum ve yaklaşımlar yalnızca bireysel düzeyde değil, kurumsal düzeyde de değerlendirilmelidir. (Smith ve Johnson, 2023) Belediyeler bu açıdan bakıldığında toplumsal sağlık politikalarının uygulanmasında ve halk sağlığının teşvik edilmesinde, devletin de spor politikaları aracılığı ile sağlamış olduğu imkanlardan dolayı önemli kurumlardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır (Doe ve Smith, 2022).

Belediyeler, yerel halkın ihtiyacını karşılamak üzere belli bir coğrafi bölgede faaliyet gösteren yasalarla belirlenmiş görev, yetki ve sorumlulukları olan, kendine ait bütçesi, özel gelirleri ve personeli bulunan kamu tüzel kişilikleri olarak tanımlanmaktadır (Çakmak ve Tapşın, 2020). Belediyelerin spor hizmetlerine ilişkin sorumlulukları, belediye kanununda açıkça belirtilmiştir. Belediyelerin spor hizmetlerine ilişkin sorumlulukları, 1580 sayılı Belediye Kanunu'nun 33. maddesi gibi kanunlarla düzenlenmiştir. Bu maddede, “halk için spor yerleri ve oyun alanları oluşturma, belediye bahçeleri ve koruları yetiştirme, koruma ve işletme” gibi görevler açıkça belirtilmiştir (Zengin ve Öztaş, 2008). Dolayısıyla yerel yönetimlerin sporun yaygınlaştırılması ve geliştirilmesi sürecinde önemli bir hizmet sunduğu, halkı sporla buluşturduğu ve bu yolla toplumu desteklediği görülmektedir (Yüzgenç ve Özgül, 2014).

İyi yerel yönetimlerden beklenen yalnızca sunulan hizmetlerin yerine getirilmesi değil, aynı zamanda yerel kalkınmayı desteklemek, sivil diyaloglara önem vermek ve topluma kaliteli hizmet sunmaktır (Shah ve Shah, 2006). Yerel yönetimler, sporun toplumun geniş kesimlerine yayılmasında kritik bir rol oynar. Devletin spor politikaları aracılığıyla sağladığı destekler, halk sağlığı üzerinde birçok olumlu etki yaratmaktadır (Ustalar ve ark., 2021). Bu bağlamda, belediye çalışanlarının spora yönelik tutumlarının geliştirilmesi, bu çalışanların sağlığını koruma ve iş verimliliklerini artırma potansiyeline sahiptir (Bull ve ark., 2004). Yapılan araştırmalar, çalışanların fiziksel aktivitelere katılımının, iş memnuniyeti üzerinde olumlu etkileri olduğunu göstermektedir (Kouvonen et al., 2013). Özellikle belediye çalışanları gibi kamu hizmeti sunan profesyonellerde, düzenli fiziksel aktivitenin stres seviyesini düşürdüğü, genel yaşam kalitesini artırdığı ve iş performansını iyileştirdiği belirlenmiştir (Ammendolia et al., 2016).

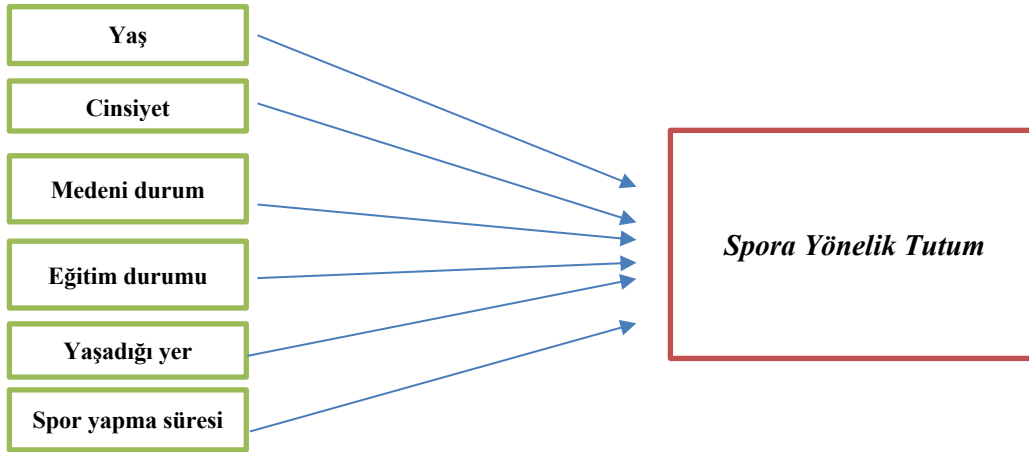
Bu nedenle, belediyelerin çalışanlarını spor yapmaya teşvik eden programlar geliştirmesi ve bu programları desteklemesi, çalışanların sağlığını koruma ve kurumsal hizmet kalitesini artırma açısından stratejik bir yaklaşım olarak değerlendirilebilir (Proper ve ark., 2018).

Bu çalışmanın amacı, belediye çalışanlarının spora yönelik tutumlarını bazı demografik özellikler bağlamında incelemektir. Belediye çalışanlarının spora yönelik tutumlarının incelenmesi, sağlıklı ve aktif çalışma hem fiziksel hem de zihinsel olarak daha iyi durumda olma ve iş verimliliğini artırma bakımından önemlidir. Belediye yönetimleri, bu bulgular doğrultusunda, çalışanlarının sağlığını koruma ve iyileştirme yönünde daha etkili stratejiler geliştirebilir, çalışanların yaşam kalitesini arttırarak belediyelere ait spor hizmetlerinin kalitesini yükseltebilirler.

Materyal ve Yöntem

Araştırma Modeli

Araştırma, nicel araştırma yöntemi kullanılarak ortaya koyulan bir betimsel çalışmadır. Fen ve sosyal bilimlerde yaygın olarak kullanılan araştırma yöntemi nicel araştırma yöntemleridir. (Yıldırım, 1999). Araştırmada, belediye çalışanlarının demografik değişiklikleri dikkate alınarak spora yönelik tutumlarını test etmek üzere Şekil 1'deki araştırma modeli geliştirilmiştir

Şekil 1. Araştırma Modeli

Araştırma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Rize Belediyesi, İyidere Belediyesi, Derepaşarı Belediyesi ve Çayeli Belediyesi'nde çalışan personeller oluşturmaktadır. Çalışma için kolayda örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Kolayda örnekleme yöntemi, var olan ana kütle içinden seçilecek örnek bir kesimin araştırmacının kendisi tarafından belirlendiği tesadüfi olmayan örnekleme yöntemidir. Kolayda örnekleme yöntemi ile veriler, ana kütlede ekonomik, hızlı ve en kolay biçimde toplanır (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

Verilerin Toplanması

Bu çalışmada, belediye çalışanlarının spora yönelik tutumlarını incelemek amacıyla veri toplama araçlarının etkin bir şekilde kullanılabilmesi için gerekli izinler, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurulu tarafından 25.01.2023 tarihli ve 2023/031 karar numaralı onay ile alınmıştır. Veriler, demografik özelliklerin sorgulandığı anket formu ve spora yönelik tutumları belirlemek için "Üniversite Öğrencilerinin Spora Yönelik Tutumları Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Araştırma kapsamında, gönüllülük esasına dayalı olarak katılımcılara yüz yüze anket uygulanmıştır. Çalışmaya ait

demografik bilgi formu: araştırmaya katılan bireylerin yaş, cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu, yaşadığı yer ve spor yapma süresi gibi sorulardan oluşturulmuştur. Anket formunun ilk bölümünde demografik bilgi formu yer almaktadır. Diğer bölümde “Üniversite Öğrencilerinin Spora Yönelik Tutumları Ölçeği” kullanılmıştır. Bu ölçek Funda Koçak (2014) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek 22 maddeden meydana gelen, yanıt vericilerin kendisine uygun beş kutucuktan birini işaretlediği Likert tipi bir ölçektir. Ölçek psikososyal gelişme, fiziksel gelişme ve zihinsel gelişme şeklinde üç alt boyuttan oluşmaktadır.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde SPSS 26 (Statistical Package for the Social Science) programı kullanılmıştır. Toplanan veriler, öncelikle basıklık ve çarpıklık değerleri açısından değerlendirilmiş, ardından $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde Shapiro-Wilk normallik testi uygulanmıştır. Normal dağılıma sahip verilere ikili karşılaştırmalarda bağımsız iki grup için t-testi, üç ve daha fazla bağımsız değişken içeren normal dağılıma sahip verilere ise tek yönlü ANOVA (one-way) testi uygulanmıştır.

Bulgular

Bu bölümde, elde edilen bulguların genel özellikleri ve analiz sonuçları ayrıntılı olarak sunulmaktadır.

Tablo 1. Araştırmaya katılan belediye çalışanlarının demografik dağılımları

Değişkenler	Gruplar	N	%
Yaş	21-30	18	16,8%
	31-40	51	47,7%
	41 ve üzeri	38	35,5%
Cinsiyet	Kadın	31	29,0%
	Erkek	76	71,0%
Medeni durum	Evli	77	72,0%
	Bekar	30	28,0%
Eğitim durumu	Ortaöğretim	29	27,1%
	Üniversite	68	63,6%
	Lisansüstü	10	9,3%
Yaşadığı yer	Köy	8	7,5%
	İlçe	50	46,7%
	Şehir	49	45,8%
Spor yapma süresi	1 yıldan az	13	23,2%
	3-4 yıl	19	33,9%
	5 Yıl ve Üzeri	24	42,9%

Tablo 1'deki özellikler incelendiğinde, belediye çalışanlarının %47'sinin 31-40 yaş arasında, %71'inin erkek, %72'sinin evli olduğu görülmektedir. Çalışanların %63'ü üniversite mezunu, %71'inin aile gelir düzeyi 8-20 bin TL aralığında, %46'sı ilçelerde ikamet etmekte ve %42'si 5 yıl ve üzeri sporla uğraşmış bireylerden oluşmaktadır.

Tablo 2. Cinsiyete göre t-test sonuçları

Alt Boyut	Cinsiyet	Ort.	Ss	df	t	p
Psiko-sosyal gelişme	Kadın	3,85	0,79	105	-0,62	0,53
	Erkek	3,96	0,77			
Fiziksel gelişme	Kadın	4,08	0,69	105	0,44	0,96
	Erkek	4,07	0,66			
Zihinsel gelişme	Kadın	3,85	1,02	105	0,59	0,55
	Erkek	3,72	1,00			

Tablo 2'ye ait Psiko-sosyal gelişim alt boyutunda kadın çalışanların puanı $3,85 \pm 0,79$, erkek çalışanların puanı ise $3,96 \pm 0,77$ olarak tespit edilmiştir. Fiziksel gelişim alt boyutunda kadın çalışanların puanı $4,08 \pm 0,69$, erkek çalışanların puanı $4,07 \pm 0,66$ olarak belirlenmiştir. Zihinsel gelişim alt boyutunda ise kadın çalışanların puanı $3,85 \pm 1,02$, erkek çalışanların puanı $3,72 \pm 1,00$ olarak tespit edilmiştir. Puanlar arasında farklılıklar olsa da bu farkların istatistiksel açıdan anlamlı olmadığı görülmüştür.

Tablo 3. Yaşa bağlı fiziksel gelişim anova test sonuçları

Alt Boyut	Yaş	Ort.	Ss	df	F	p
Psiko-sosyal gelişme	21-30	3,85	0,87	107	0,16	0,84
	31-40	3,96	0,68			
	41 ve üzeri	3,90	0,84			
Fiziksel gelişme	21-30	3,98	0,79	107	0,83	0,43
	31-40	4,16	0,59			
	41 ve üzeri	4,00	0,70			
Zihinsel Gelişme	21-30	3,68	1,21	107	0,44	0,64
	31-40	3,85	0,92			
	41 ve üzeri	3,66	1,00			

Tablo 3' e ait Psiko-sosyal gelişme alt boyutunda 21-30 yaş arası çalışanların puanı $3,85 \pm 0,87$, 31-40 yaş çalışanların puanı $3,96 \pm 0,68$, 41 ve üzeri yaş çalışanların puanı $3,90 \pm 0,84$ olarak tespit edilmiştir. Fiziksel gelişme alt boyutunda 21-30 yaş arası çalışanların puanı $3,98 \pm 0,79$, 31-40 yaş çalışanların puanı $4,16 \pm 0,59$, 41 ve üzeri yaş çalışanların puanı $4,00 \pm 0,70$ olarak tespit edilmiştir. Zihinsel gelişme alt boyutunda 21-30 yaş arası çalışanların puanı $3,68 \pm 1,21$, 31-40 yaş çalışanların puanı $3,85 \pm 0,92$, 41 ve üzeri yaş çalışanların puanı $3,66 \pm 1,00$ olarak tespit edilmiştir. Puanlar arasında farklılıklar olsa da bu farkların istatistiksel açıdan anlamlı olmadığı görülmüştür.

Tablo 4. Medeni duruma göre t-test sonuçları

Alt Boyut	Medeni durum	Ort.	Ss	df	t	p
Psiko-sosyal gelişme	Evli	3,94	0,76	107	0,37	0,71
	Bekar	3,88	0,78			
Fiziksel gelişme	Evli	4,07	0,63	107	0,39	0,96
	Bekar	4,07	0,75			
Zihinsel Gelişme	Evli	3,80	0,95	107	0,85	0,39
	Bekar	3,62	1,10			

Tablo 4'e ait psiko-sosyal gelişme alt boyut puanları $3,94 \pm 0,76$, bekar çalışanların puanları ise $3,88 \pm 0,78$ olarak tespit edilmiştir. Fiziksel gelişme alt boyut puanlarında evli çalışanların puanı $4,07 \pm 0,63$, bekar çalışanların puanı $4,07 \pm 0,75$ olarak tespit edilmiştir. Zihinsel gelişme alt boyut puanlarında evli çalışanların puanı $3,80 \pm 0,95$, bekar çalışanların puanı $3,62 \pm 1,10$ olarak tespit edilmiştir. Puanlar arasında farklılıklar olsa da bu farkların istatistiksel açıdan anlamlı olmadığı görülmüştür.

Tablo 5. Eğitim durumuna göre anova test sonuçları

Alt Boyut	Eğitim durumu	Ort.	Ss	df	F	p
Psiko-sosyal gelişme	Ortaöğretim	3,92	0,81	107	0,03	0,99
	Lisans	3,92	0,76			
	Lisansüstü	3,90	0,72			
Fiziksel gelişme	Ortaöğretim	4,21	0,60	107	0,42	0,42
	Lisans	4,01	0,70			
	Lisansüstü	4,08	0,55			
Zihinsel gelişme	Ortaöğretim	4,09	0,92	107	2,82	0,06
	Lisans	3,67	1,01			
	Lisansüstü	3,35	0,89			

Tablo 5'e ait psiko-sosyal gelişme alt boyutunda, ortaöğretim mezunlarının puanı $3,92 \pm 0,81$, lisans mezunlarının puanı $3,92 \pm 0,76$ ve lisansüstü mezunlarının puanı $3,90 \pm 0,72$ olarak tespit edilmiştir. Fiziksel gelişme alt boyutunda ortaöğretim mezunlarının puanı $4,21 \pm 0,60$, lisans mezunlarının puanı $4,01 \pm 0,70$ ve lisansüstü mezunlarının puanı $4,08 \pm 0,55$ olarak tespit edilmiştir. Zihinsel gelişme alt boyutunda ortaöğretim mezunlarının puanı $4,09 \pm 0,92$, lisans mezunlarının puanı $3,67 \pm 1,01$ ve lisansüstü mezunlarının puanı $3,35 \pm 0,89$ olarak tespit edilmiştir. Puanlar arasında farklılıklar olsa da bu farkların istatistiksel açıdan anlamlı olmadığı görülmüştür.

Tablo 6. Yaşanılan yere göre tek yönlü anova test sonuçları

Alt Boyut	Yaşanılan yer	Ort.	Ss	df	F	p	Fark
Psiko-sosyal gelişme	Köy ^x	3,3	0,46	107	2,94	0,04	*y > x
	İlçe ^y	3,98	0,81				*z > x
	Şehir ^z	3,96	0,73				
Fiziksel gelişme	Köy	3,6	0,55	107	2,67	0,07	
	İlçe	4,05	0,61				
	Şehir	4,07	0,7				
Zihinsel gelişme	Köy	3,59	0,77	107	0,35	0,7	
	İlçe	3,84	0,95				
	Şehir	3,69	1,08				

Tablo 6'ya ait psiko-sosyal gelişme alt boyutunda, köyde yaşayan çalışanların puanı $3,30 \pm 0,46$, ilçede yaşayanların puanı $3,98 \pm 0,81$ ve şehirde yaşayanların puanı $3,96 \pm 0,73$ olarak görülmüş ve puanlar arasında manidar farklar olduğu görülmüştür ($p < 0,05$). Bu sonuca göre, gruplar arasındaki anlamlı farkları belirlemek amacıyla Post-Hoc test istatistikleri (Tukey HSD) uygulanmıştır. Test sonuçlarına göre il ve ilçede yaşayan çalışanların puanları köyde yaşayanlara kıyasla anlamlı olarak daha yüksek görülmüştür. Fiziksel gelişme alt boyutunda köyde yaşayan çalışanların puanı $3,60 \pm 0,55$, ilçede yaşayanların puanı $4,05 \pm 0,61$ ve şehirde yaşayanların puanı $4,07 \pm 0,70$ olarak tespit edilmiştir. Zihinsel gelişme alt boyutunda köyde yaşayan çalışanların puanı $3,59 \pm 0,77$, ilçede yaşayanların puanı $3,84 \pm 0,95$ ve şehirde yaşayanların puanı $3,69 \pm 1,08$ olarak tespit edilmiştir. Puanlar arasında farklılıklar olsa da bu farkların istatistiksel açıdan anlamlı olmadığı görülmüştür.

Tablo 7. Spor yapma süresine göre anova sonuçları

Alt Boyut	Spor yapma süresi	Ort.	Ss	df	F	p
Psiko-sosyal gelişme	1) 1 yıldan az	3,87	0,70	107	0,37	0,68
	2) 2-4 yıl	3,87	0,82			
	3) 5 yıl ve üzeri	4,01	0,76			
Fiziksel gelişme	1) 1 yıldan az	4,08	0,56	107	0,62	0,94
	2) 2-4 yıl	4,09	0,69			
	3) 5 yıl ve üzeri	4,04	0,71			
Zihinsel gelişme	1) 1 yıldan az	3,77	0,98	107	0,10	0,99
	2) 2-4 yıl	3,74	1,05			
	3) 5 yıl ve üzeri	3,75	0,97			

Tablo 7'ye ait psiko-sosyal gelişme alt boyutunda, 1 yıldan az spor yapan çalışanların puanı $3,87 \pm 0,70$, 2-4 yıl spor yapanların puanı $3,87 \pm 0,82$, 5 yıl ve üzeri spor yapan çalışanların puanı $4,01 \pm 0,76$ olarak tespit edilmiştir. Fiziksel gelişme alt boyutunda, 1 yıldan az spor yapan çalışanların puanı $4,08 \pm 0,56$, 2-4 yıl spor yapanların puanı $4,09 \pm 0,69$, 5 yıl ve üzeri spor yapan çalışanların puanı $4,04 \pm 0,71$ olarak tespit edilmiştir. Zihinsel gelişme alt boyutunda 1 yıldan az spor yapan çalışanların puanı $3,77 \pm 0,98$, 2-4 yıl spor yapanların puanı $3,74 \pm 1,05$, 5 yıl ve üzeri spor yapan çalışanların puanı $3,75 \pm 0,97$ olarak tespit edilmiştir. Puanlar arasında farklılıklar olsa da bu farkların istatistiksel açıdan anlamlı olmadığı görülmüştür.

Tartışma ve Sonuç

Bu araştırma, belediye çalışanlarının spora yönelik tutumlarını farklı demografik özellikler bağlamında değerlendirmek amacıyla uygulanmıştır. Araştırma bulguları literatür göz önüne alınarak incelenmiştir.

Belediye çalışanlarının spora yönelik tutumlarının farklı değişkenler açısından incelendiği bu çalışmada cinsiyet bakımından çalışanların spora olan tutumları arasında manidar herhangi bir farklılaşma görülmemiştir ($p>0,05$). Literatürde cinsiyet bazında elde edilen sonuçlara benzer çalışmalara rastlanılmamıştır. Bu durum iş yerlerinde sunulan sportif imkanların ve teşviklerin her iki cinsiyete de eşit şekilde sağlanmasının, kadın ve erkek çalışanlar arasında benzer tutumların oluşmasına neden olduğu şeklinde yorumlanabilir. Eşit erişim imkanlarının, çalışanların spor aktivitelerine yönelik algı ve tutumlarında cinsiyete dayalı farklılıkların azalmasına yol açtığı düşünülmektedir.

Yaş değişkenini incelediğimizde puanlar arasında farklar olduğunu ancak bu farkların istatistiksel anlamda bir önem ifade etmediği görülmüştür ($p>0,05$). Yaş değişkeninin spora yönelik tutumlarda anlamlı farklılık yaratmaması benzer yaşam tarzlarından kaynaklı nedenlerle veya yaşın tek başına bir faktör olarak değerlendirilmesinden kaynaklanabilir. Yaşın spora yönelik tutum üzerindeki etkisi, diğer sosyo-kültürel ve bireysel faktörlerin etkisiyle dengelenebileceği ve bu faktörlerin etkisinde kalabileceği düşünülmektedir. Literatürü incelediğimizde yaş grupları arasında belirli farkların bulunmamış olması spora katılım durumunun her yaşta bireyler için beklenen seviyede olmadığı dolayısı ile de spora yönelik tutumun değişmediği şeklinde ifade edilebilir (Ünver, Kara ve Kocaman, 2019). Balish ve ark. (2014), spora katılımın genel olarak yaşam boyu sürdürülebilir olduğunu ve yaşla birlikte spora yönelik tutumların çok fazla değişmediğini ileri sürmüşlerdir.

Medeni durum değişkenini incelediğimizde puanlar arasında farklar olduğunu ancak bu farkların istatistiki anlamda bir önem ifade etmediği görülmüştür ($p>0.05$). Spora yönelik tutumlar, medeni durumdan ziyade bireysel tercihler ve alışkanlıklarla daha fazla ilişkili olabilir. Örneğin, bir kişinin spor yapma alışkanlığı, medeni durumuna göre değişiklik göstermeyebilir. Evli ya da bekar olmak, spora olan ilgiyi ve katılım motivasyonunu önemli ölçüde etkileyebilir; bu nedenle, gruplar arasında anlamlı bir fark gözlenmemiş olduğu düşünülmektedir. Literatürü incelediğimizde; Szeklicki (2016) yapmış olduğu çalışmada medeni durumun bireylerde fiziksel aktiviteye katılım veya spora olan tutumlar konusunda bir etki yaratmadığını tespit etmiştir.

Eğitim durumu değişkenini incelediğimizde puanlar arasında farklar olduğunu ancak bu farkların istatistiki anlamda bir önem ifade etmediği görülmüştür ($p>0.05$). Ancak literatürde eğitim durumu bazında elde edilen sonuçlara benzer çalışmalara rastlanılmamıştır. Eğitim düzeyinin bireylerin spor hakkında bilgi sahibi olmalarını sağladığı ancak gerçek deneyim ve uygulamaların spora olan tutum konusunda daha önemli farklar yaratabileceği düşünülmektedir.

Yaşanılan yer değişkenini incelediğimizde köy, ilçe ve şehirde yaşayan çalışanların puanları arasında farklar olduğu ve mevcut farkların istatistiki açıdan anlamlı olduğu görülmüştür ($p<0,05$). Şehir ve ilçede yaşayan çalışanların spora yönelik tutumları köyde yaşayanlara kıyasla daha yüksek olarak gözlenmiştir. Şehir ve ilçelerde genellikle daha fazla spor altyapısı, tesis ve aktivite seçenekleri bulunmaktadır. Spor salonları, parklar ve spor kulüpleri gibi olanaklar, bireylerin spor yapma ve rekreasyonel etkinliklere katılma fırsatlarını artırabileceği ve bu durumun spora olan tutumları şekillendirebileceği düşünülmektedir. Literatür incelendiğinde; Dodi ve ark (2023) yapmış oldukları çalışmada köylerde oluşan spor tesis ve alt yapı eksikliklerinin spora katılma durumu ve tutumlarında olumsuz etkilerini ele almıştır. Eydie ve ark. (2022) özellikle kırsal kesimde yaşamlarını sürdüren genç bireylerin, sportif aktivitelere katılım sıklığının il ve ilçelerde yaşayanlara kıyasla daha düşük olduğunu tespit etmiştir. Daniel ve ark. (2016) kırsal kesimlerde yaşamını sürdüren bireylerin spora karşı tutumlarının düşük olduğunu, temel ihtiyaçlar vb. eksikliklerin giderilerek bu durumun pozitif yönde değişebileceğini belirtmiştir.

Spor yapma süresi değişkenini incelediğimizde puanlar arasında farklar olduğunu ancak bu farkların istatistiki anlamda bir önem ifade etmediği görülmüştür ($p>0.05$). Belediye çalışanlarının spor yapma alışkanlıkları ve spora yönelik tutumlarının, bireysel tercihlerden ziyade çalışma ortamının sunduğu olanaklar ve sosyal yaklaşımlar tarafından şekillendiği söylenebilir. İş ortamında spor yapma imkanlarının kısıtlı olması ve çalışanların benzer sosyal çevrelere maruz kalması, spor yapma süreleri açısından çalışanlar arasında birbirine yakın tutumların sergilenmesine yol açmış olabilir. Bu durum, bireylerin kişisel tercihlerinden çok, kurumsal yapının ve sosyal etkileşimlerin spor alışkanlıkları üzerinde etkili olduğunu düşündürmektedir.

Sonuç olarak bu araştırmada belediye çalışanlarının spora yönelik tutumları demografik değişiklikler bağlamında incelenmiş ve cinsiyet, yaş, medeni durum, eğitim durumu, spor yapma süresi gibi değişkenlerin spora yönelik tutumlar üzerinde anlamlı bir fark yaratmadığı görülmüştür. Ancak yaşanılan yer gibi çevresel faktörlerin spora yönelik tutumlar üzerinde istatistiksel olarak anlamlı farklılık yarattığı tespit edilmiştir. İl

ve ilçe gibi daha gelişmiş yerleşim bölgelerinde sunulan spor olanaklarının, bireylerin spora yönelik tutumlarını pozitif yönde etkileyebileceği düşünülmektedir. Bu sonuçlar spora katılımı teşvik eden politikaların oluşturulmasında, bireysel farklılıkların yanı sıra çalışma ortamlarının ve sosyal imkanların göz önünde bulundurulmasının önemini vurgulamaktadır. Spor yapma alışkanlıklarının geliştirilmesi ve spora yönelik tutumların iyileştirilmesi için eşit erişim fırsatları sunulması ve özellikle kırsal bölgelerde spor altyapısının güçlendirilmesi gerektiği sonucuna varılmaktadır.

Öneriler

- Belediye personellerinin spora yönelik tutumlarının arttırmak için daha geniş kapsamlı çalışmalar yapılarak, sporun halka daha sağlıklı ve bilinçli bir şekilde ulaştırılması sağlanabilir.
- Sporun sağladığı birçok fayda hakkında farkındalık sağlamak için belediyelerde eğitim ve seminerler verilerek, çalışanların spora yönelik tutumları artırılabilir.
- Kırsal kesimlerde sportif tesis ve alt yapı olanakları genişletilerek, bölgede yaşayan bireylerin spora katılımı sağlanabilir, bu sayede bölge insanlarının spora karşı olan tutumları pozitif yönde geliştirilebilir.

Kaynaklar

- Ammendolia, C., Côté, P., Cancelliere, C., Cassidy, J. D., Hartvigsen, J., Boyle, E., ... & Stern, P. (2016). Healthy and productive workers: using intervention mapping to design a workplace health promotion and wellness program to improve presenteeism. *BMC Public Health*, 16(1), 1-14.
- Balish, S.M., McLaren, C., Rainham, D., & Blanchard, C. (2014). Gençlik sporu yıpranmasının korelasyonları: Bir gözden geçirme ve gelecekteki yönler. *Spor ve Egzersiz Psikolojisi*, 15(4), 429-439.
- Bull, F. C., Armstrong, T. P., Dixon, T., Ham, S., Neiman, A., & Pratt, M. (2004). Physical inactivity. *Comparative quantification of health risks global and regional burden of disease attributable to selected major risk factors*. Geneva: World Health Organization, 729-881.
- Çakmak, G., & Tapşın, F. O. (2020). Belediyelerin Sunduğu Spor Hizmetlerine Yönelik Halkın Algı ve Beklentileri-Adapazarı İlçesi Örneği. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 5(3), 263-275.
- Doe, J., & Smith, A. (2022). The role of municipalities in implementing public health policies through sports initiatives. *Journal of Public Health Policy*, 39(3), 456-472.
- Haşiloğlu, S. B., Baran, T., & Aydın, O. (2015). Pazarlama araştırmalarındaki potansiyel problemlere yönelik bir araştırma: Kolayda örnekleme ve sıklık ifadeli ölçek maddeleri. *Pamukkale İşletme ve Bilişim Yönetimi Dergisi*, (1), 19-28.
- Kılıç, T., Uğurlu, A. ve Cenik, D. (2018). Lise birinci sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spor eğitimi dersine karşı tutumlarının incelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 13-23.
- Koçak, F. (2014). *Üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumları: Bir ölçek geliştirme çalışması*. Ankara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, 12(1), 59-69.

- Kouvonen, A., Kivimäki, M., Elovainio, M., Vahtera, J., Cox, S. J., Cox, T., & Wilkinson, R. G. (2013). Low leisure-time physical activity and the risk of developing high levels of depressive symptoms: A prospective cohort study. *American Journal of Epidemiology*, 168(9), 970-979.
- Lin, L., Liu, Q., Xiao, X., & Luo, Q. (2022). Perceived Constraints on Active Recreational Sport Participation among Residents in Urban China. *International journal of environmental research and public health*, 19(22), 14884.
- Machado-Rodrigues, A. M., Coelho-E-Silva, M. J., Mota, J., Padez, C., Martins, R. A., Cumming, S. P., ... & Malina, R. M. (2014). Urban–rural contrasts in fitness, physical activity, and sedentary behaviour in adolescents. *Health promotion international*, 29(1), 118-129.
- Mutlu, T. O., Çetinkaya, A., & Uysal, U. (2023). Belediye çalışanlarının spora katılım motivasyonlarının incelenmesi. *The Online Journal of Recreation and Sports*, 12(2), 207-223.
- Penedo, F. J., & Dahn, J. R. (2005). Exercise and well-being: A review of mental and physical health benefits associated with physical activity. *Current Opinion in Psychiatry*, 18(2), 189-193.
- Proper, K. I., Staal, B. J., Hildebrandt, V. H., van der Beek, A. J., & van Mechelen, W. (2002). Effectiveness of physical activity programs at worksites with respect to work-related outcomes. *Scandinavian Journal of Work, Environment & Health*, 28(2), 75-84.
- Proper, K. I., van Oostrom, S. H., Wouters, L., Hildebrandt, V. H., van der Beek, A. J., & van Mechelen, W. (2018). Effectiveness of workplace interventions in Europe promoting healthy lifestyle changes in employees: A systematic review. *European Journal of Public Health*, 28(1), 33-39.
- Saputra, D. H., Wardiah, D., & Junaidi, I. A. (2023). The Relationship Between the Availability of Sports Facilities in the Village with Community Participation in Sports in Kali Berau Village, Bayung Lencir District. *Journal of Social Work and Science Education*, 4(3), 277-282.
- Shah, A. & Shah, S. (2006). The New Vision of Local Governance and the Evolving Roles of Local Governments. In Shah, A. (eds). *Local Governance in Developing Countries*. Washington, D.C.: World Bank. <https://gsdrc.org/document-library/the-new-vision-of-local-governance-and-the-evolving-roles-of-local-governments/>
- Smith, J. A., & Johnson, R. L. (2023). The importance of institutional support in promoting positive attitudes towards sports. *Journal of Sports Management*, 45(2), 123-134.
- Szeklicki, R. (2006). Yaşlı Erkekler Arasında Alışılmış Fiziksel Aktivitenin Belirleyicileri Olarak Eğitim Düzeyi, Medeni Durum ve Sosyal Temaslar. *Fiziksel Kültür ve Turizm Çalışmaları*, 13.
- Teke, M. S., & Karakuş, S. (2022). Sporun sosyal gelişim sürecine etkisi. *Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences*, 8(53), 733-736.
- Turan, M. (2021). Giresun Gençlik Spor İl Müdürlüğü personellerinin spor etkinliklerine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 23(1), 29-41.
- Ünver, G., Ersan, K., & Kocaman, H. (2019). Farklı branşlardaki öğretmenlerin spora yönelik tutumlarının incelenmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 13(1), 38-50.

- Ustalar, A., Şentürk, A., Gümüşgöl, O. (2021). Antrenörlerin Rekreatif Faaliyetlere Katılımlarını Engelleyen Faktörlerin Belirlenmesi. *J Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 7(2), 448-468.
- Vaughan, G. M., & Hogg, M. A. (2010). *Essentials of social psychology*. Pearson Australia.
- Warburton, D. E., Nicol, C. W., & Bredin, S. S. (2006). Health benefits of physical activity: the evidence. *CMAJ*, 174(6), 801-809.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Yüzgenç, A. A., & Özgül, S. A. (2014). Yerel yönetimlerin sunduğu spor hizmetlerinde hizmet kalitesi (gençlik merkezleri ve aile yaşam gençlik merkezleri örneği), *Spor Bilimleri Dergisi*, 25(2), 79-93.
- Zengin, E., & Öztaş, C. (2008). Yerel yönetimler ve spor. In *Journal of Social Policy Conferences* (No. 55, pp. 49-78). Istanbul University.

Makale Alıntısı

Akoğuz Yazıcı, N., Yılmaz, Ö.C. & Kalkavan, A., (2024). Belediye Çalışanlarının Spora Yönelik Tutumlarının İncelenmesi Rize İli Örneği [Examining the Attitudes of Municipal Employees Towards Sports Rize Province Example]. *Spor Eğitim Dergisi*, 8(3), 135-145.

Bu eser Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.